

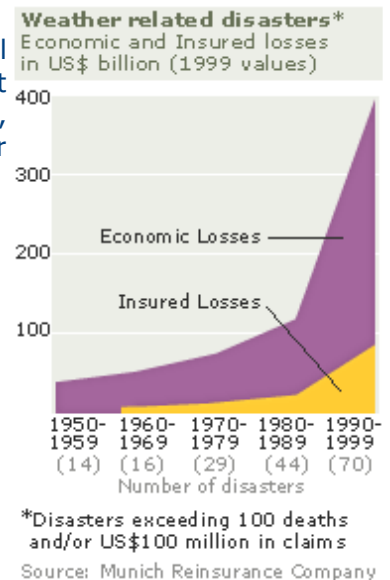
Klimaatgevoeligheid van de sector Verzekeringen

De financiële belangen van de sector Verzekeringen zijn sterk verbonden met klimaat en weersomstandigheden. Natuurrampen en weersinvloeden zijn belangrijke motieven om verzekeringen af te sluiten. Als de verzekeringsmaatschappijen hun verzekeringsportfolio's niet goed samenstellen kunnen ze overmatig worden blootgesteld aan hoge risico's. De meeste verzekeringspremies en de daarbij horende dekking zijn gebaseerd op historische data, die vervolgens worden geëxtrapoleerd, na aanpassing voor inflatie en overige economische factoren. Klimaatverandering zal zeer waarschijnlijk de voorgaande trends veranderen, waardoor de toekomstige onzekerheid toeneemt.

Munich Reinsurance Company rapporteert dat het aantal natuurrampen in de periode 1990-2000 vier keer zo hoog is geweest als in de zestiger jaren. De economische schade was **8** keer hoger, en de verzekerde schade was 15 keer hoger, na correctie voor inflatie.

Er zijn verscheidene factoren die de dramatische toename in de schade verklaren (Nutter, 1999):

1. Bevolkingsgroei in gebieden met groot risico
2. Sterke toename van verzekerde waarden
3. Toename van dekking van verzekerde risico's
4. Onbetrouwbaarheid van de gebouwde infrastructuur
5. Klimaatverandering en het meer frequent optreden van extreme weersomstandigheden.

En in Nederland?

In Nederland is geen miljarden schade opgetreden door grootschalige rampen, maar de schade aan bezittingen door natuurschade zijn zeer aanzienlijk in Europa. Sterke wind veroorzaakte grote schade aan de elektriciteitsleidingen, verlies van bezittingen en verstoring van het vervoer in januari 1998 toen een winterse storm over Engeland, Frankrijk, België, Nederland, Duitsland, Zwitserland, Oostenrijk en Polen trok. De economische schade bedroeg US\$ 500 miljoen en de verzekerde verliezen bereikten het bedrag van 350 miljoen US\$. In september 1998 veroorzaakte een overstroming voor meer dan 530 miljoen US\$ aan schade in Nederland en België. In dit geval waren de verzekerde verliezen beperkt tot 2 miljoen US\$. Ongeveer een maand daarna trof een winterstorm het Verenigd Koninkrijk, Nederland, Duitsland en Zwitserland en veroorzaakte voor bijna 500 miljoen US\$ schade. Bijna de helft van deze schade was verzekerd (Munich Re, 1999).

Sommige experts geven aan dat 1998 een extreem jaar is geweest, blootgesteld aan natuurrampen, en leidend tot grote verliezen voor de verzekeringsmaatschappijen. Anderen denken dat klimaatverandering verantwoordelijk is voor de meer frequent optredende extreme weersomstandigheden en zij pleiten voor wereldwijde actie om klimaatverandering te beperken.

Op de lange termijn beschouwd vormt Nederland een van de hoge risico gebieden, omdat in het geval van zeespiegelstijging, zonder geschikt aanpassingsbeleid, een groot gedeelte van het land onder water komt te staan, inclusief dichtbevolkte gebieden en zeer kostbare infrastructuur. Veel verzekeringsmaatschappijen zijn daarom bezorgd geraakt over de implicaties van klimaatverandering voor de verzekeringssector.

Aanpassingen in de verzekeringssector

Een studie van Leggett (1996) bekijkt drie strategieën. De eerste strategie is een status quo of 'business as usual' scenario, waarin de verzekeraars wensen dat de toename van grootschalige verliezen door storm en natuurrampen tijdelijk is. De tweede strategie is een aanpassingsstrategie, globalisering van de verzekeringsbranch en kapitaalaccumulatie om de verplichtingen meer op wereldschaal onder te brengen, zodat bij omvangrijke rampen voldoende dekking is vanuit andere verzekeringsportfolio's. Op dezelfde manier kan een goed-gestructureerd herverzekeringsnetwerk worden opgebouwd om grootschalige schade te dekken, zonder de positie van de verzekeraar aan te tasten. Een van de aanpassingsmogelijkheden is om langzaam terug te trekken uit de hoge risico markten, eerst door hoge en sterk stijgende premies, en later door de markt volledig te verlaten. Als er geen goed aanpassingsbeleid wordt gevolgd, zal de verzekeringswereld naar verwachting de meest kwetsbare kustgebieden niet meer in dekking nemen.

De derde strategie betreft maatregelen voor het tegen gaan van klimaatverandering door aan de ene kant te lobbyen bij regeringen om broeikasgasemissies te verminderen, en aan de andere kant te bepleiten dat investeringen minder worden gericht op fossiele brandstoffen en meer op duurzame energie met een differentiatie van premies. Verzekeringsmaatschappijen kunnen ook een groene investeringsstrategie volgen door hun fondsen te investeren in nieuwe, minder koolstof intensieve technologieën (een soort climate venture fonds), en door de ontwikkeling van minder bedreigende energie systemen te bevorderen (Flavin, 1994).

Verzekeringsmaatschappijen zouden klimaatmodellen kunnen gebruiken (ter vervanging van de traditionele historische econometrische voorspellingsmodellen) ten einde hun risico's te beperken en om een gepast premieniveau vast te stellen.